

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Afstaaelse af Grunde til Vandforsyningsanlæg.

(Lovforslaget findes i Tillæg A., Sp. 1449.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Bojzen: Kjøbenhavns Forsyning med tilstrækkelig sundt og rent Drifkevand er et Spørgsmaal af saa stor Betydning, at det har Krav paa at finde Interesse og Støtte ogsaa her i Thinget, men jeg har nogle Bemærkninger at gøre med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, som vist ville kunne føre til, at det underkastes en nyere Prøvelse, eventuelt ogsaa i et Udvalg. Forslaget, som det her foreligger, gaar jo, som ærede Medlemmer ville se, ud paa at give en almindelig Afgang til Expropriation i det her angivne Diemed, Kjøbenhavns Forsyning med Vand, og endogsaa at udvide den generelle Expropriationsret til at gjælde for Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn. En saadan almindelig Bestemmelse, tror jeg, det vil have sin store Betænkelse at give, og det er jo ogsaa noget Nyt, vi her ville komme ind paa. Der har tidligere gjentagne Gange været forhandlet om det Samme, og man har da paa Rigsdagen været meget forsigtig med at give en saa omfattende Bemyndigelse til Afgang til Expropriation som den, her er foreslaet. Der har tidligere været givet Love af midlertidig Varighed med Afgang til Expropriation i 1 eller 2 Aar, hvorefter saa de paagjældende Love atter ere blevne forlængede i nogen Tid, men altsaa altid kun med indstrænkede Tidsfrister. Da der i Halvtredserne efter privat Initiativ ved et Lovforslag, indbragt af 2 Kjøbenhavnsske Rigsdagsmænd, blev gjort Forsøg paa at faae en mere almindelig Expropriationsregel indført, mødte det en saa afgjort Modstand her i Thinget, at Forslaget endogsaa negetes Overgang til 2den Behandling. Man vil altsaa se, at man har været meget tilbageholdende med at give en saadan almindelig Afgang til Expropriation, jeg tror, man med Føie har været forsigtig, og de Erfaringer, som vi senere have indhøstet, ville ingenlunde bidrage til at svække denne Forsigtighed, men vistnok gjøre Thinget endnu mere opmærksomt paa Forslag af denne Natur. Vi have jo nu nemlig set gamle Expropriationsbestemmelser blive benyttede i et Diemed og i et Omfang, som vistnok Ingen

havde tænkt sig muligt. Principielt antager jeg altsaa, at man vil følge den gamle Regel og Praxis paa Rigsdagen og være i høi Grad tilbageholdende med Hensyn til Meddelelsen af Expropriationsstilladelse. Jeg skal indskyde den Bemærkning, at det yndrer mig noget, at det paagjældende Forslag saa glat er gaaet igjennem det andet høie Thing, som forekommer mig at have en endogsaa særegen Raldelse til at værne om den private Eiendomsret. Det er ikke min Mening at ville tilraade det høie Thing at gjøre Vanskeligheder med Hensyn til saadanne Foranstaltninger, som i Virkeligheden kunne menes at være fornødne for Kjøbenhavns forsvarelige Forsyning med Drifkevand, og jeg antager derfor ogsaa, at Opgaven kun vil blive denne at faae undersøgt, hvad det er, der i Diebliffet tilsigtes, hvad det er, der trænges til, og derefter begrænde Lovens Omfang af Hensynet til den tilstedeværende Trang. Hvis jeg er ret underrettet, vil det heller ikke være vanskeligt at komme til at begrænse Loven paa en saadan Maade, at den svarer til, hvad der i Diebliffet trænges til. Jeg antager, at det væsentlig i Diebliffet dreier sig om at faae Afgang til en nogen yderligere Expropriation paa det Sted, som Erfaringerne nu have vist, at Kjøbenhavn er henvist til for at finde godt og tilstrækkelig Drifkevand, nemlig i og omkring Sønderlø. Det tidligere Forslag, der mødte saa bestemt Modstand her i Thinget, gif betydelig videre, idet det dreiede sig om ikke mindre end Expropriation af hele Jure-Søen og eventuelt af Lyngby Sø. De Foranstaltninger, der vilde blive en Følge deraf, vilde blive meget betydelige, og man fandt derfor ikke nogen Anledning til at gaa ind derpaa. Jeg antager, at det i Diebliffet vil dreie sig om noget meget Mindre, noget mere Begrændset, og det vil derfor ikke være vanskeligt at faae Lovforslaget affattet i Overensstemmelse dermed. Jeg anbefaler det derfor til velvillig Overveielse, men kan paa ingen Maade tilraade, at vi enten skulle give en generel Expropriationsbestemmelse for Kjøbenhavn i det Hele taget, ikke heller for det øvrige Land, vi maa blot sørge for, at vi ikke gaa videre med Hensyn til Expropriationsbestemmelser end netop til, hvad der i Diebliffet tiltrænges, hvad enten man saa vil gjøre en Begrændsning af Hensyn til den faktisk foreliggende Opgave, altsaa med Hensyn til Stedet eller en Begrændsning med Hensyn til Tiden eller endelig en Begrændsning med Hensyn til begge Dele. Dette skal jeg henstille til nærmere Overveielse, men noget Saadant vil sikkert blive fornødent.